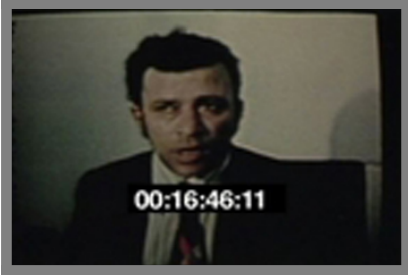

İme Makarios

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Cum, 20/07/2012 - 07:44

Bu benim hiç unutmayacağım ve hayatımda bir dönüm noktasını oluşturan cümlelerden bir tanesi.

Rumca “Ben Makarios’um” manasında olan bu cümle Makarios tarafından canhıraş bir şekilde radyoda söylenmişti.

Makarios, 15 Temmuz Pazartesi günü Yunanistan’daki Albaylar Cuntasının Kıbrıs’ta gerçekleştirdiği darbede, sarayına saldıran Rum Milli Muhafız Ordusu askerlerinden canını zor kurtarıp gizli dehlizlerden kaçarak sarayın dışına çıkabilmiş ve tanınmamak için cüppesini de çıkaran Papaz yanındakilerin temin ettiği bir araçla dağ yollarından ve patikalardan geçerek adanın en batı tarafında yer alan Baf şehrine ulaşabilmişti.

Bu gün birkaç saat içinde yapılabilecek bir yolculuk, darbe günü neredeyse 24 saat almıştı. Makarios, 16 Temmuz 1974 Salı günü sabahı Baf’a ulaşır ulaşmaz Trodos dağlarının tepesindeki Çikkos Manastırına bağlı olduğu söylenen bir kilise radyo’sundan Rum halkına seslenmiş ve bu konuşmasına “Ben Makarios’um, ben hayattayım, Cumhurbaşkanı’nız benim” cümlesi ile başlamıştı.

Sesindeki titremeyi, şoku ve heyecanı unutmam mümkün değildi, unutamadım. Ses tonu ve içindeki heyecan ile yılgınlık hala daha kulaklarımda.

Bir şaşkınlık, bir hayret vardı ses tonunda.

1660 yılında Osmanlı Padişahı “IV. Mehmet” tarafından Kıbrıslı Rumların sözcüsü olan “Rum Ortodoks Kilisesi Başpiskoposu”na “Dini ve Ulusal Lider” manasındaki “Etnarh” payesi verilmiş ve Babı-Ali’ye yani Padişah veya Sadrazam/Vezir-i Azam (bu günkü Başbakan) huzuruna çıkabilme hakkı tanınmıştı.

Rum Ortodoks Kilisesi, Ortodoks dünyasının “Vatikan”ı sayılan “Fener Patrikliğine” bağlı olmayıp, Bizans İmparatoru tarafından kendisine verilen “Otosefal” (bir yere bağlı olmayan) statüsüne sahip olduğundan, Kıbrıslı Rumlarca kendi Etnarh’ları, adeta Katoliklerin “Papa”sı seviyesinde saygı görmektedir.

Makarios son Etnarh’tı yani son “Dini ve Ulusal Lider” payesinin tek bir insanda toplandığı kişiydi. Demokratik ve Laik bir yapılanmada bu payelerin bir kişide toplanması olanaksız olduğundan Makarios kendisine karşı darbe yapılabileceğini hiç aklına getirmemiş, bu nedenle de darbe yapılmış olmasına da hiç inanmamıştı.

Makarios’un bu cümlesine ilaveten aynı döneme ait buna benzer bir cümle daha var aklımda ve hafızamda. Beni irkiltten ve ürküten.

Bu cümleyi de sivil İngilizleri, kadınları ve çocukları arkalarından vuracak denli acımasız ve korkak bir katil olan EOKA’cı Nikos Sampson söylemişti darbe günü televizyon ekranlarında. “1960 Kıbrıs Cumhuriyetini tarihe gömdük ve KIBRIS HELEN CUMHURİYETİ’ni kurduk. Enosis ilan ediyorum” demişti Sampson. Yani Kıbrıs adasında yeni bir devletin kurulduğunu ve adanın Yunanistan’a

bağlandığını ilan etmişti dünyaya.

O sözler Kıbrıs konusunun kırılma noktasıydı ve Kıbrıslı Türklerin kaderinin yönü bu açıklamayla değişmişti.

Kıbrıs Türkü karanlıktan aydınlığa yönelmişti o gün, o saat...

Bu sözler bir dönüm noktasıydı. Bence 20 Temmuz Mutlu Barış Harekatı'nın yapılması kararı, dönemin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti yöneticileri olan Başbakan rahmetli Bülent Ecevit, Başbakan yardımcısı rahmetli Necmettin Erbakan ve Genel Kurmay Başkanı rahmetli Orgeneral Semih Sancar tarafından bu açıklamadan sonra yapılan acil toplantıda alındı veya alınması kararlaştırıldı.

Barış Harekatı yapılmasaydı, Kıbrıs Helen Cumhuriyeti ve bu Cumhuriyetin Cumhurbaşkanı ile Bakanlarının oy birliği ile aldığı Enosis kararı kalıcılaşacak, ada Yunanistan'a bağlanacak, bizlerde toplu halde toprağın altına gönderilecektik.

Aklımda yer etmiş olan ve unutmadığım üçüncü ve son cümleyi de Rahmetli Cumhurbaşkanımız Rauf R. Denктаş söylemişti 20 Temmuz 1974 Cumartesi sabahı. Mücahittim ve tepeden tırnağa silahlı mevzideydim. Kulağım radyodaydı.

Bayrak radyosundan Rauf beyin "Türk Silahlı Kuvvetleri şu dakikadan itibaren Adanın çeşitli yerlerine çıkmaya ve inmeye başlamıştır..." cümlesi ile başlayan konuşmasını duyunca, (<http://www.brt.gov.nc.tr/haberler/haber/sagmenu/kibris/1harekat.htm> [2]) sevinçten deli olmuş, "Nihayet 100 yıllık hasret bitti, Türk askeri bizimle" diyerek ağlamaya başlamıştım.

20 Temmuz 1974 Mutlu Barış Harekatı şehitlerine rahmet dilerken, harekatın gazilerine, kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerine ve Anavatanım Türkiye'ye şükranlarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@atun.com

20 Temmuz 2012

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (18/05/2024 - 05:09 tarihinde yazdırıldı):

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

<https://www.politikadergisi.com/makale/ime-makarios>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <http://www.brt.gov.nc.tr/haberler/haber/sagmenu/kibris/1harekat.htm>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>